הַמְבַשֵּׂר תּוֹרָנִי

ערש"ק פרשת במדבר
כ"ח אייר תשפ"ו • גליון 912

קדוש ישראל

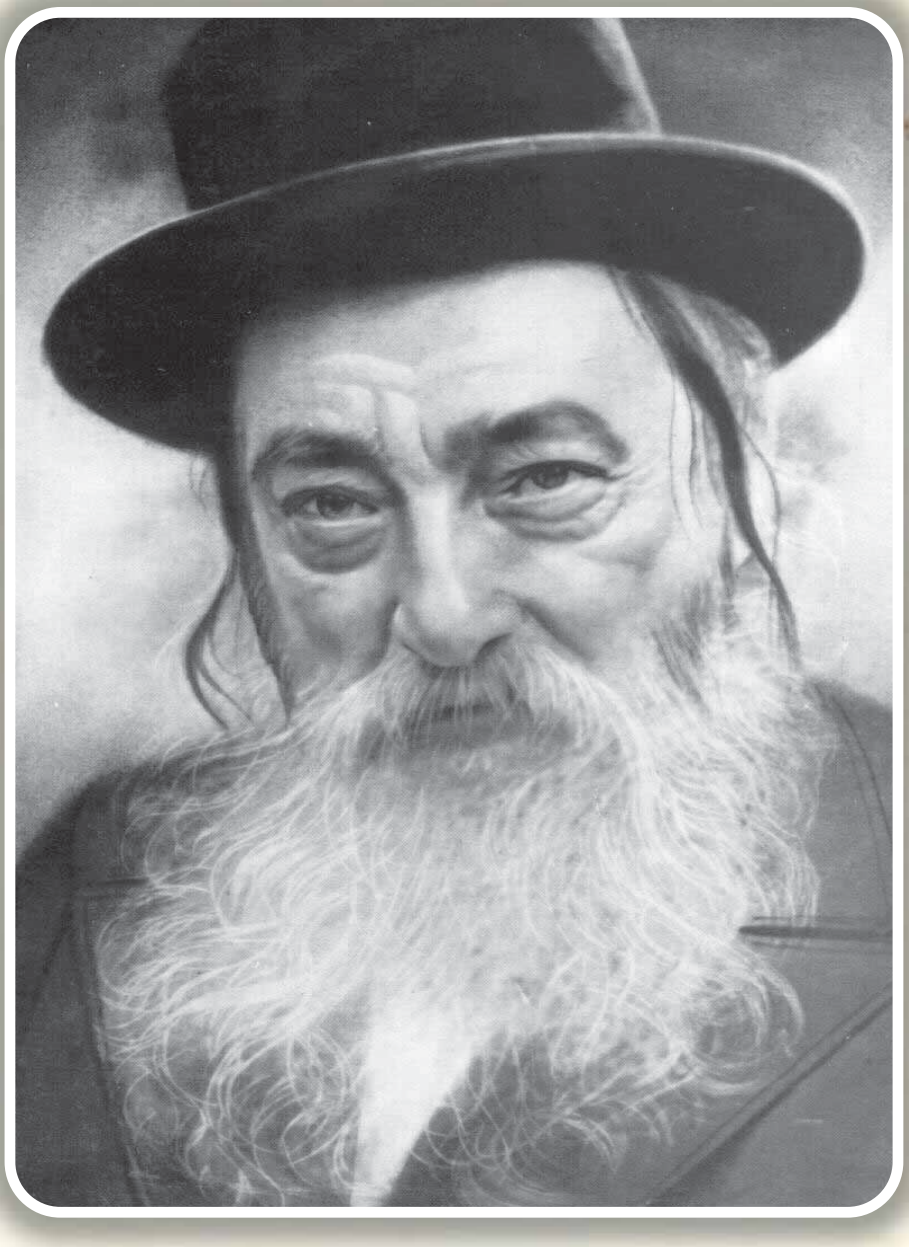
יריעה נרחבת ומיוחדת עם גילוים וחשיפות ראשוניים על

מרן הס"ק בעל 'אהבת ישראל' מוויז'ניצא זי"ע

במלאות 90 שנה להסתלקותו - ב' בסיון תרצ"ו - תשפ"ו

אוצרות עלומים נחשפים לראשונה במסע מחקר מרתק ומעורר השראה בעקבות חפצי ובגדי הקודש שנותרו לפליטה מבית גנזי מלכותו

מלאכת מחקר מקיפה בספרי שו"ת והלכה תוך חשיפה ראשונית על כוחו הגדול בפסיקת ההוראה ובמתן תשובות לשואליו

צבי לצדיק

חצי יובל להסתלקותו לשמי רום של **כ"ק מרן אדמו"ר מלוקווע וולברוז' זצוק"ל**
ניצוצות אש ונגוהות הוד מתוך פרקי חייו המפוארים של האי גאון וצדיק שהרבה כבוד שמים

איש על דגלו

ערב שבת שקוראים בה על דגלי בני ישראל, יצאנו למסע בעקבות דגליו המסתוריים של המקובל המסתורי עוד יותר - רבי שלמה מלכו. הדגלים נשמרו במשך שנים רבות בידי קהילת פראג, ואחד מהם שרד עד ימינו. וגם, מה טיבן של הציציות אותן לבש?

חם מהתנור || אופיו וטיבו של התנור המוזכר רבות בש"ס ופוסקים

בְּמִדְבַּר סִינַי

- **שאו את ראש:** אל תגזלו את דל - בטענה שהוא עשיר (כד)
- **היו נכונים לשלשת ימים:** חקר ועיון ליסוד ושורש מעמדם המיוחד של 'שלושת ימי הגבלה' (כו)
- **במדבר סיני:** בערב חג השבועות צריך כל אחד להתבונן בעצמו איך זה שלא תיקן המידות כלל (לב)

שבטי ישראל חונים על דגליהם סביב למשכן| מלכות וקסברגר

איש על דגלו

ערב שבת שקוראים בה על **דגלי בני ישראל**, יצאנו למסע בעקבות דגליו המסתוריים של המקובל המסתורי עוד יותר - **רבי שלמה מלכו**. הדגלים נשמרו במשך שנים רבות בידי קהילת פראג, ואחד מהם שרד עד ימינו. וגם, מה טיבן של הציציות אותן לבש? **ודגלו עלי אהבה**

דרשו חז"ל הקדושים (במדבר רבה ב, ג): "בשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני ירדו עמו כ"ב רבבות של מלאכים... והיו כולם עשוים דגלים דגלים. כיון שראו אותם ישראל שהם עשוים דגלים דגלים, התחילו מתאוים לדגלים, אמרו הלואי כך אנו נעשים דגלים כמותן... מיד הודיעו הקב"ה אותם לישראל ואמר למשה, לך עשה אותם דגלים כמו שנתאוו".

הדגלים הללו היו שבחם ומעלתם של ישראל, וכלשון חז"ל במקום אחר (ויקרא רבה לו, ב): "מה הגפן הזו אין נוטעין אותה ערבוביא אלא שורות שורות, כך ישראל הם דגלים דגלים". ואף אומות העולם השתאו לנוכח דגליהם של ישראל, כמאמרם ז"ל (שמות רבה כ, ה): "כל הימים שהיו הבריות רואים את ישראל היו משבחין אותן... פרעה ראה אותם שורות שורות כהנים לוים וישראלים דגלים דגלים, התחיל צווח ואמר אוי לו לאותו האיש שכך הוציא מתחת ידו".

למרות זאת, בדורות הבאים מצינו רק עדויות בודדות בקרב שלומי אמוני ישראל על שימוש בדגלים למיניהם. אחד הדגלים המפורסמים ביותר בהקשר זה, הוא דגלו המסתורי של ר' שלמה מלכו – אשר השתמר עד ימינו.

על חייו ודמותו של ר' שלמה מלכו כבר נכתב רבות. נהרות של דיו נשפכו ויערות קולמוסים נשתברו בניסיון לפענח את סודה של אחת הדמויות החידתיות והמרתקות במאות השנים האחרונות. אין כאן המקום להאריך, אולם פטור בלא כלום אי אפשר, ועל כן ניאלץ לסכם בקצרה את מסכת חייו הסוערת.

ר' שלמה מלכו, נולד בליסבון בירת פורטוגל בשם "דייגו פירש". הוריו היו יהודים אנוסים שנאלצו לקבל על עצמם את דת ההבלים הנוצרית. דייגו הצעיר אמנם ידע מילדותו כי הוא יהודי, אך הוריו לא הצליחו להעניק לו חינוך יהודי כלל, ואפילו לא ערכו לו ברית מילה רח"ל. בזכות פקחותו וחריפותו, הצליח דייגו הצעיר להתקדם במדרג החברתי בפורטוגל, עד שהפך לאחד מסופריו של המלך מנואל הראשון.

חייו של דייגו עברו טלטלה כאשר בפורטוגל הופיעה עוד דמות חידתית ומסתורית – דוד הראובני. עד ימינו אין ידוע בדיוק מהיכן הגיע דוד הראובני ומה היו מטרותיו. הוא עצמו טען כי הוא נציג עשרת השבטים השוכנים בממלכת חבור המרוחקת, וביקש את עזרת מלכי אירופה הנוצריים במלחמה לשחרור ארץ הקודש מידי האימפריה העות'מאנית המוסלמית. דבריו מצאו אוזן קשבת אצל מלכי אירופה, שחששו מאוד מפני העות'מאנים, והוא אף הצליח להתקבל בחצרו של מלך פורטוגל, וזאת בתקופה בה היה אסור ליהודים להתגורר כלל בממלכת רשע זאת.

עולה לה'

דמותו של דוד הראובני הותירה על דייגו הצעיר רושם עז, והוא החל לחלום חלומות ולחזות חזיונות בהם נאמר לו כי עליו למול

הוריו היו יהודים אנוסים שנאלצו לקבל על עצמם את דת ההבלים הנוצרית. מראה כללי של העיר ליסבון בספרד

את עצמו ולשוב אל דת אבותיו. הוא ביקש את עזרתו של הראובני, אולם הלה חשש לעורר את חמתו של המלך, ועל כן החליט דייגו למול את עצמו ולהימלט מפורטוגל. בעקבות כך, המלך גירש את הראובני מהארץ בחמת זעם, והוא נאלץ לרדת למחתרת באיטליה.

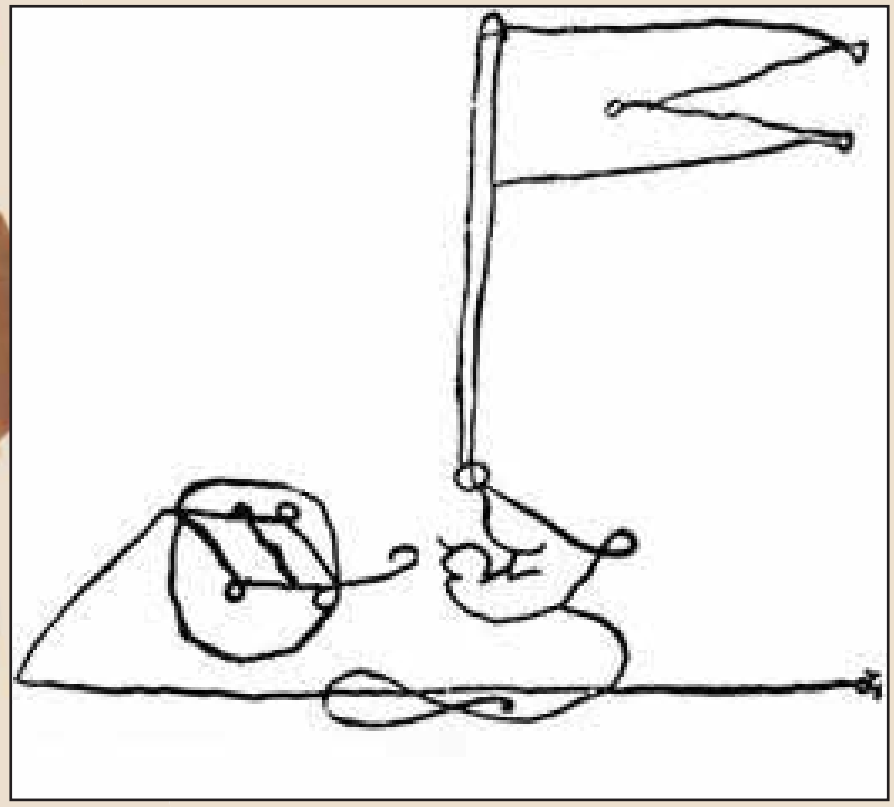
בינתיים, דייגו שינה את שמו ל"שלמה מלכו", ולמד תורה בסלוניקי מפי גדולי הדור. רבו המובהק היה רבי יוסף טאיטאצאק, והוא אף היה חברו של רבי שלמה אלקבץ. הוא למד במהירות מפתיעה. על פי עדותם של בני דורו, תוך חודשים ספורים הפך ר' שלמה מלכו מאנוס שאיננו יודע דבר וחצי דבר על היהדות, לבקי עצום בכל חלקי התורה. הוא התפרסם במיוחד בשל ידיעותיו הרבות בקבלה, ואף חיבר כמה חיבורים בנושא זה.

כמו כן, עד מהרה התפרסם ברחבי קהילות המזרח כדרשן חוצב להבות אש. הוא סיפר על חזיונות נוראים ונפלאים שנתגלו לו, וקרא לשומעי לקחו להרבות בתשובה, בתענית ובמעשים טובים, כי שעת הגאולה קרובה היא מתמיד. בשנת רפ"ז, נפוצה ברחבי העולם היהודי השמועה על כך שהעיר רומא, בירת העולם הנוצרי, נבזזה בידי חילותיו של הקיסר קרל החמישי.

בעקבות כך, עזב ר' שלמה את יוון והגיע אל רומא. עד מהרה התפרסם בכל רחבי איטליה בשל דרשותיו הנלהבות שבהן בישר כי הגאולה קרבה. דרשותיו גרמו להתרגשות גדולה בכל רחבי העולם היהודי, ואפילו כמרים סקרנים הגיעו לשמוע אותן. עם זאת, פעולותיו היו לצנינים בעיני השלטונות ברומא, שאף ניסו להוציא אותו להורג. הוא ניצל ממוות בעור שיניו, אולם נאלץ לרדת למחתרת.

בתקופה זו נפגש מחדש עם ידידו משכבר הימים, דוד הראובני. וכעבור כמה חודשים החליטו השניים לצאת למסע משותף במטרה לשכנע את הקיסר קרל החמישי – שליט גרמניה וספרד, לצאת למלחמה כנגד העות'מאנים ולשחרר את ארץ הקודש מידיהם. ואולם, הפגישה עם הקיסר נחלה כשלון חרוץ, והוא הורה להשליך את שניהם למאסר.

כעבור כמה ימים במאסר בגרמניה, הועבר ר' שלמה מלכו אל סוכני האינקוויזיציה בעיר מנטובה שבאיטליה. בשנת רצ"ג, בימי החנוכה או בסמוך להם, הובל ר' שלמה מלכו אל כיכר העיר שם הועלה על המוקד. תיאור מרטיט של רגעי מותו, מוסר לנו ר' יוסף הכהן בספרו "דברי הימים למלכי צרפת" (ח"ב דף כג ע"א): "ויהי היום ויתנו רסן בלחייו ויוציאו את שלמה החוצה ותיהום כל העיר עליו, והאש לפניו בוערת. ויאמר אחד משרי הקיסר; 'הסירו הרסן מבין שיניו, כי דבר לי אליו מאת המלך!' ויעשו כן. ויאמר אליו; 'הקיסר שלחני אליך, השר שלמה, לאמור; הלא אם תשוב [אל הנצרות] מדרכך זאת – שאת, ויחייך ותחיה לפניו, ואם אין – כלתה אליך הרעה!' ולא קם ולא זע ממנו. ויען כקדוש, כמלאך האלקים;

ניתן ללמוד על כך מחתימתו הייחודית, אשר בה נהג לשרטט את שמו בצורת דגל. חתימתו של רבי שלמה מולכו

מלכו. מחד, פעילותו לדחוק את הקץ נחשבה להרסנית מבחינה רוחנית וגשמית כאחד. רבים מגדולי דורו ראו בנאומיו ומסעותיו צעדים לא אחראיים שהעמידו את קהילות ישראל בפני אסון. כמו כן, הוא עצמו עשה שימוש מסוכן בקבלה מעשית, והתבלט בכמה הנהגות תמוהות.

מאידך גיסא, אין חולק על כך שכוונתו הייתה לשם שמים ומעשיו נבעו מלב טהור שראה בצרת אחיו היהודים בכל מקומות מושבותיהם, וביקש לשים קץ לסבלות ישראל. ישנן עדויות רבות על יהודים אנוסים שחזרו לחיק היהדות תודות לפעילותו. ועל כולנה, אין חולק על כך שבמותו קידש ר' שלמה מלכו את השם, וזכה להגיע לדרגה שאין כל מלאך ושרף יכולים להשיג. רבים מגדולי דורו מזכירים אותו בהערצה בכתביהם, כאשר המפורסם מביניהם הוא מרן רבי יוסף קארו, בעל השולחן ערוך, אשר בספרו "מגיד מישרים" (פר' וזאת הברכה), מספר על הבטחה נוראה אותה קיבל מהמלאך המגיד שלו: "תזכה לקדשא שמי ברבים, **כד שלמה בחירי זכה, דאתקרי מלכו**, דאתמשח ממשח רבות עילאה וסליק לרעוא על מזבחי".

והנה, כמעט מאה שנים לאחר שעלה ר' שלמה מלכו בסערה השמימה, אנו שומעים חידוש נפלא בעדותו של הגאון רבי יום טוב ליפמן הלר – בעל ה"תוספות יום טוב". עדות מרתקת זו מוסר התוספות יום טוב בספרו "דברי חמודות" על הרא"ש (הלכות ציצית סי' יא ס"ק כה): "פה ק"ק פראג בבית הכנסת דפינחס, שהייתי רגיל בה קודם שנתמניתי לאב"ד, יש ארבע כנפות ממשי בצבע ירוק כחלמון ביצה, וכן הציציות שבו גם כן ממשי ירוק כחלמון ביצה, והובא לכאן מרעגנשבורק, והוא של הקדוש רבי שלמה מלכו הי"ד, עוד שני דגלים שלו, וגם סרגינוס שקורין קיטל".

דבריו הקצרים של התוס' יו"ט מקפלים בתוכם כמה וכמה עובדות היסטוריות מרתקות, אשר ראוי לעמוד עליהן. ראשית כל נקדים ונציין, כי "בית הכנסת דפינחס" הנזכר כאן, אינו אלא "בית הכנסת פנקס" המפורסם – אחד מבתי הכנסת העתיקים של פראג, אשר נקרא על שמו של ר' פנחס הורוביץ שהשלים את בנייתו. בית הכנסת קיים עד ימינו.

התוס' יו"ט התמנה לאבד"ק פראג בשנת שפ"ז, אולם הוא מעיד כי בטרם התמנה לתפקיד רם ונישא זה, נוהג היה לשבת ולקבוע את לימודו בבית הכנסת פנקס. שם, בבית כנסת עתיק זה, הבחין העילוי הצעיר בארבעה פריטים היסטוריים ייחודיים שהוצגו בו לראווה. שלושת הפריטים היו מרכושו של ר' שלמה מלכו, והתוס' יו"ט מעיד כי הם הובאו לפראג מהעיר רעגנשבורק, הלא היא רגנסבורג.

רגנסבורג הייתה העיר בה נפגשו ר' שלמה מלכו ודוד הראובני עם הקיסר קרל, ובעיר זו הם נכלאו בטרם הועברו לידי האינקוויזיציה. ככל הנראה אנשיו של הקיסר בזזו את רכושו של הקדוש, ומשם הוא התגלגל בדרך לא דרך אל פראג. הגאון רבי דוד גאנז, אשר היה בעצמו בן העיר פראג (ותלמידו של המהר"ל), מתאר בספרו הנודע "צמח דוד" באריכות רבה את סיפורו הייחודי של ר' שלמה מלכו. ואולם, בתיאור זה אין הוא מזכיר כלל את העובדה המתבקשת כי בפראג עירו, נמצאים פריטים ייחודיים מעיזבונו של הקדוש. ניתן אם כן להניח, כי הפריטים המיוחדים הובאו לפראג רק לאחר שנת שנ"ב, השנה בה סיים ר"ד גאנז את כתיבת ספרו.

דגל ומלבוש עליון

התוס' יו"ט מעיד כי ראה ארבעה פריטים: הציצית של ר' שלמה מלכו, המלבוש העליון שלו המכונה "סרגינוס", וכן שני דגלים. העובדה המרתקת היא כי מתוך ארבעת הפריטים, שניים שרדו עד ימינו. המבקר בעיר פראג יזכה לשזוף את עיניו באחד מדגליו של ר' שלמה מלכו, וכן באותו מלבוש עליון שעטה לגופו. הדגל השני והציצית, אבדו ברבות השנים. ואולם, ממקומם הוותיק בבית הכנסת פנקס, נדדו המוצגים אל בית הכנסת הסמוך והחדש יותר – בית הכנסת מייזל.

ללא ספק, הדגלים הנם הפריטים המרתקים והייחודיים ביותר שנותרו לפליטה מעזבונו של הקדוש. נקדים ונאמר, כי ניתן להבחין בכך שעניין הדגלים תפס מקום נכבד במשנתו והשקפתו של ר"ש מלכו. ניתן ללמוד על כך מחתימתו הייחודית, אשר בה נהג לשרטט את שמו בצורת דגל. חשוב להדגיש, כי גם ידידו דוד הראובני לפניו התהדר בדגל מיוחד משלו. היה זה דגל שרקמה עבורו הגבירה בנווינידה אברבנאל – כלתו של רבי יצחק אברבנאל. על פי התיאורים, היה זה דגל משי עליו נרקמו עשרת הדברות.

הדגל המוצג כיום בבית הכנסת מייזל, הוא דגל גדול ומרשים עשוי ממשי צהוב, ובשוליו מצויים גדילים במגוון צבעים עזים. חשוב לציין כי דגל מיוחד זה אינו מסתיים בריבוע חלק כפי שמקובל במרבית הדגלים, אלא ב"זנב סנונית". דהיינו, לקראת סופו הוא חתוך באמצעו ומתפצל לשני משולשים נפרדים. על הדגל רשומים עשרות פסוקים שונים, המייצגים את משנתו ושיטתו של

"...התוס' יו"ט מעיד כי ראה ארבעה פריטים: הציצית של ר' שלמה מלכו, המלבוש העליון שלו המכונה "סרגינוס", וכן שני דגלים. העובדה המרתקת היא כי מתוך ארבעת הפריטים, שניים שרדו עד ימינו. המבקר בעיר פראג יזכה לשזוף את עיניו באחד מדגליו של ר' שלמה מלכו, וכן באותו מלבוש עליון שעטה לגופו..."

'על אשר התהלכתי בדת ההיא, לבי מר וזעף, ועתה כטוב בעיניכם תעשו, ונפשי תשוב אל בית אביה כנעורי, כי טוב לי אז מעתה!' וימלאו עליו חימה, וישליכוהו על העצים אשר על האש, ויקריבוהו עולה לה' כליל תקטר".

התצוגה ההיסטורית בבית הכנסת פנקס

במשך השנים, היו הדעות חלוקות באשר לטיבו של ר' שלמה

על הדגל רשומים עשרות פסוקים שונים, המייצגים את משנתו ושיטתו של ר"ש מלכו. הדגל בבית הכנסת 'אלטנוי' של המהר"ל מפראג, עליו אמר כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש זצוק"ל בשיחה שהדגל הוא מעשה ידיו של רבי שלמה מולכו

ר"ש מלכו.

הדגל השני, כאמור, לא שרד עד ימינו, אולם מעדותם של עדי ראייה אנו למדים כי על דגל זה נרקמה מילה אחת ויחידה – מכבי.

נפנה אם כן לתיאור הפריט הנוסף אשר השתמר עד ימינו, הלא הוא המלבוש העליון של ר"ש מלכו. מדובר בגלימה מפוארת עשויה מבד צהוב ושרוולים תפוחים, מהסוג שמקובל היה ללבוש באותם הימים. כפי שציין התוס' יו"ט, מלבוש זה מכונה בשם "סרגינוס", והוא שימש את יהודי אירופה כבגד מיוחד לשבתות וימים טובים. כבר רש"י מזכיר בגד זה במסכת שבת (קכ, א): "אונקלי – לבוש רחב כעין שרינישא".

גם בהגהות מיימוניות (פ"ל מהלכות שבת אות ב) מעיד: "ולכן נהגו בשבת ללבוש שרגני"ט, לכסות בגדי החול מי שאין לו להחליף... ולשון המעתיק ששמע ממהר"מ [מרוטנבורג], ולכך נהגו ללבוש שרגני"ט ביום טוב מטעם שגם ביו"ט צריך להחליף, וגם טעמא כי ביו"ט העולם שמחים, ולבשו שרגני"ט שהוא מלבוש מתים, ויזכרו את יום המיתה, ולא יתגאה לבו עליו".

אגב אורחא, בהקשר ללבושו של ר"ש מלכו, מעניין לציין לדבריו של הגאון רבי עזריאל דאיינה – מגדולי הפוסקים באיטליה בדורו, אשר מעיד עדות חשובה על סגנון לבושו (שו"ת ר' עזריאל דאיינה סי' צ): "הנה שמעה אזני ותבן לה, כי יש עברים נצים ונצבים, ומליזים על הנבון לחש כמה"ר שלמה מלכו, כי הוא לבוש במלבושי הגוים והולך בתכסיסיהן. [והלא] מוזהר הישראל להיות נבדל מן הגוים במלבושיו ובמנהגיו ובדיבורו... האמנם, כל זה דוקא כשהישראל עושה כדי להראות אליהם, ולא לתועלת ידועה. אבל כשהישראל לובש במלבושיהם ומתקשט בתכסיסהן כדי להראות לפני מלכים ושרים, בהיותו קרוב למלכות ולא יהיה בעיניהם נבזה ונמאס... אז לא יהיה הישראל עושה עון אשר חטא" עי"ש עוד.

מכל מקום, נראה ברור כי הסרגינוס הניצב לראווה בבית הכנסת בפראג איננו אותו "מלבוש גוים" אשר נהג ר"ש מלכו להתלבש בו בפגישותיו עם שועי עולם, שכן מדובר בבגד שגם יהודים נהגו ללבוש באותה תקופה.

ציצית עם שמות קדושים

ועתה נעבור אל הפריט הרביעי באוסף בית הכנסת פנקס, פריט אשר לא השתמר עד ימינו: הציצית המיוחדת של ר"ש מלכו. ככל הנראה, התוס' יו"ט התעניין במיוחד בציצית זו, שכן הוא חוזר ומזכיר אותה עוד שלוש פעמים בחיבורו על הלכות ציצית. מתוך דבריו אנו זוכים לתיאור מדוקדק ומקיף של ציצית זו.

וכך כותב התוס' יו"ט באות מח: "אבל ראיתי ציציות של הקדוש רבי שלמה מלכו זצ"ל שאינם שוים לגמרי. וגם במספרם ראיתי שהכריכות ראשונות שאצל הטלית הן עשרה ואחר כך ה' ואחר כך ו' ואחר כך ה', היינו כאותיות שם ההוי"ה". באות נט הוא כותב: "אנכי הרואה כן בטלית קטן של הקדוש ר' שלמה מלכו זצ"ל שיש פה בבית הכנסת, והיא נקראת בית הכנסת דפינחס, וכבר הזכרתי זה לעיל סוף סימן כה". ובאות עד: "וכן בציציות של הקדוש רבי שלמה מלכו זצ"ל ראיתי שאין בהם שום קשר בראשם". חלק מהנהגותיו הייחודיות של ר"ש מלכו בהלכות ציצית, הובאו בידי הפוסקים (עיין למשל במגן אברהם סי' יא ס"ק כב).

אם ישאל השואל, להיכן נעלמה אותה ציצית מופלאה? ניתנה האמת להיאמר, כי עצם העובדה ששניים מתוך הפריטים מעזבונו של ר"ש מלכו שרדו עד ימינו, היא פלא של ממש. שכן בתהפוכות הרבות שעברו על קהילת פראג במאות השנים שחלפו מאז ועד עתה, אבדו חפצים היסטוריים רבים מספור, כך שלכאורה אין להתפלא כלל על היעלמותם של הטלית ואחד הדגלים.

עם זאת, בשנת תש"ה התפרסמה לראשונה אגרת עתיקה משנת תכ"ו, אשר כמדומה שופכת אור מחודש על כל פרשיית חפציו של ר"ש מלכו, ועל התעסקותו של התוס' יו"ט באותם חפצים בפרט. שמו של הכותב איננו ידוע לנו, אולם ניכר כי הוא השתייך לכת שפעלה שלא על דעת חכמים וד"ל. אי לכך, יש להתייחס אל דבריו בזהירות רבה ובערבון מוגבל.

הכותב יושב בעיר וינה, והמכתב מיועד אל חמיו (שגם שמו איננו ידוע לנו). וכך הוא מספר: "אודיע לאלוף חותני חידוש גמור ומוחלט, יען כי יש קהילה אחת קדושה, שלושים וחמש פרסאות רחוק מכאן, ושמה פראגה. והיה שם כמעט כשני מאות שני לשעבר איש קדוש, ר' שלמה מלכו. וקק"י [קהילת קודש ישראל] פראגה יש כמה בתי כנסיות, ואחת שמה: כנסת מנחה. ובאותו בית הכנסת, בתוך החומה אצל ארון הקודש, מונחים המלבושים של הקדוש הנ"ל, דהיינו מנטיל וקיטל וארבע כנפות. ובכל שנה ושנה, ביום שמחת תורה שלנו, היו מניחים המלבושים הנ"ל בבית הכנסת על השולחן, והיו הולכים טף ונשים לראות המלבושים הנ"ל. רק הד' כנפות לא היו מניחים לראות, כי היו שמות הקודש מרוקמים עליו ממש. והשמות הנ"ל מפוזרים ומפורדים ולא קרבו זה אל זה".

ניכר כי האלמוני טועה בכמה פרטים חשובים. נראה מדבריו כי היה סבור שר"ש מלכו עצמו התגורר בפראג. כמו כן הוא בוחר לכנות את בית הכנסת פנקס בכינוי "מנחה". בנוסף על כך, תמוהה עד מאוד העובדה שהוא מתעלם כליל מקיומם של הדגלים, אשר ככל הנראה היו הפריט הבולט ביותר באותה תצוגה. עם זאת, בנקודות אחרות נראה כי דבריו משלימים את עדותו של התוס' יו"ט, וחושפים כי החפצים העתיקים הוצנעו מעין כל במשך רוב השנה, ורק פעם בשנה הוצגו לראווה. ואולם, פריט מידע חשוב אחד חושף האלמוני: על ציציותיו של ר"ש היו כתובים שמות קדושים!

מכאן ואילך, עובר הכותב האלמוני לספר סיפורי נפלאות: "וגם פעם א' היה רוצה השמש מבית הכנסת לכתוב ולהעתיק השמות הקודש הנ"ל ונתעוור. ועוד גם הגאון מקק"י פראגה מהר"ר ליפמאן בעל תוספת יו"ט שבאותו פעם ובזמן שהיה אב"ד בקק"י פראגה, סמך על חסידותו. הוא רוצה להעתיק השמות ולכתבם, וסייעה לו חסידותו שלא נשאר ניזוק, אבל הנייר וקסת הסופרים שלו נסתתמו ונעלמו מעיניו באופן שלא נודע עד היום היכן הלכו. לכן גזר מיד האב"ד הנ"ל בגזרת נח"ש [נידוי, חרם, שמתא] לבלתי יעמוד עוד שום אדם לגשת לקראות את השמות הקדושים הנ"ל, וכמו כן לבלתי יעתיקם. ולכן לא היו מעיזים עוד לגשת ולראות את השמות הקדושים הנ"ל".

כאמור לעיל, אמינותו של הכותב מוטלת בספק, אולם אם נכונה עדותו כי בעל התוס' יו"ט העתיק את השמות הקדושים על הציצית, היא עשויה להתאים עם הידוע לנו על התעניינותו הרבה בציצית זו. כמו כן, ייתכן כי בשל אותם שמות קדושים, החליטה לבסוף קהילת פראג לגנוז את הציצית לעולם ועד.